

N:o 81.

Uppläst och godkänd af Första Kammaren den 24 april 1906.
— — — — Andra Kammaren den 24 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion angående befogenhet för riksförsäkringsanstalten att för arbetare, som i anstalten försäkras för olycksfall i arbetet, upptaga jämväl försäkring för olycksfall, som inträffa utom arbetet.

(Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 3.)

Till Konungen.

Uti en vid innevarande riksdag inom Andra Kammaren väckt motion har ifrågasatts sådan utvidgning af riksförsäkringsanstaltens verksamhet, att anstalten skulle tillerkännas befogenhet att för arbetare, som där försäkras för olycksfall i arbetet, upptaga jämväl försäkring för olycksfall, som inträffa utom arbetet.

Då genom lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901 bestämdes, att riksförsäkringsanstalten skulle inrättas, var syftet med dess inrättande, att på anstalten skulle kunna öfverflyttas den ersättningsskyldighet, nämnda lag pålade arbetsgifvare för skada till följd af olycksfall, som härflöte från utöfningen af arbetsgifvarens yrke. Att detta syfte icke vunnits i den utsträckning, som med riksförsäkringsanstaltens inrättande afsetts, lär icke kunna

förnekas. Genom den år 1904 vidtagna lagändringen, som tillerkände riksförsäkringsanstalten befogenhet att meddela försäkring med rätt till sjukhjälp eller lifränta äfven under de sextio första dagarna efter inträffadt olycksfall, eller under den s. k. karenstiden, ehuru ersättningskyldighet för sådan skada ej enligt lag åligger arbetsgifvare, har otvifvelaktigt riksförsäkringsanstalten i högre grad än förut blifvit af arbetsgifvare anlitas, och bör det äfven kunna förväntas, att anslutningen till densamma kommer att än mera ökas. Erfarenheten torde emellertid redan nu hafva visat, att anstaltens verksamhet äfven med den sålunda utsträckta befogenheten att meddela försäkring jämväl under karenstiden icke kan erhålla den omfattning, som med anstaltens inrättande afsetts. Den obenägenhet, som synbarligen ännu förefinnes hos flertalet arbetsgifvare, hvilka genom förutnämnda lag ålagts omförmälda ersättningsskyldighet, att öfverflytta denna risk på riksförsäkringsanstalten, torde i främsta rummet bero på den omständigheten, att riksförsäkringsanstalten är förhindrad att bevilja försäkring jämväl för skada utom arbetet. Genom att undanröja detta hinder och tillerkänna riksförsäkringsanstalten befogenhet att meddela dylik försäkring skulle enligt Riksdagens förmenande riksförsäkringsanstaltens verksamhet blifva så ordnad, att anstalten kan med fördel af arbetsgifvare i allmänhet anlitas.

Mot en sådan utvidgning har i hufvudsak anmärkts, att riksförsäkringsanstaltens verksamhet därigenom skulle föras för långt utom det med anstalten afsedda ändamålet, nämligen att öfvertaga arbetsgifvares i lagen stadgade ansvarsplikt. Om än denna invändning i någon mån kan anses hafva fog för sig, synes densamma dock ej böra tillmätas någon afgörande betydelse för frågan, då, såsom Riksdagen anser, praktiska skäl tala för den föreslagna utvidgningen af riksförsäkringsanstaltens verksamhet. Också har ju redan förut brutits mot berörda princip, såväl då vid lagens antagande riksförsäkringsanstalten medgafs rätt att upptaga försäkring af arbetsgifvare, som icke äro underkastade ifrågavarande ansvarsplikt, äfvensom af arbetare, oafsedt om de äro stadda i sådant arbete, som i lagen afses eller ej, som ock då anstalten år 1904 tillerkändes befogenhet att meddela försäkring för skada jämväl under karenstiden.

Det torde kunna antagas, att, därest riksförsäkringsanstalten tillerkännes rätt att meddela försäkring jämväl för olycksfall utom arbetet, detta kommer i de fall, i hvilka sådan försäkring tagits, att medföra en afsevärd lättnad vid regleringen af inträffade skador, då i dessa fall en eljest ofta tidsödande och besvärlig undersökning af de omständigheter,

under hvilka olycksfallet skett, blifver obehöflig. Likaså bör den större anslutningen till riksförsäkringsanstalten, som genom den föreslagna utvidgningen af dess verksamhet torde vara att vänta, otvifvelaktigt komma att utöfva en för samtliga försäkringstagare fördelaktig inverkan med afseende å premiesättningen. Ej mindre å arbetarnes sida än äfven hos arbetsgifvarne själfva torde också önskan förefinnas om en utsträckt rätt för riksförsäkringsanstalten att meddela försäkring jämväl för olycksfall utom arbetet, och då, efter hvad förhållandena gifva vid handen, en dylik utvidgning af anstaltens verksamhet icke torde behöfva föranleda någon ökning af det för anstaltens förvaltning beviljade anslaget, har Riksdagen funnit betänkligheter ej böra möta mot den föreslagna förändringens genomförande.

Riksdagen vill emellertid samtidigt framhålla nödvändigheten af att vissa begränsningar göras i fråga om beskaffenheten af den skada, som skall ersättas vid olycksfall utom arbetet, så att ersättning ej utgår t. ex. för skada, som uppkommit under vågsamma, med särskild fara förenade företag eller genom öfverträdelse af allmänna förordningar, eller då den försäkrade befunnit sig i berusadt tillstånd, och ej heller annan sådan skada, för hvilken en försäkringsanstalt icke lämpligen bör lämna ersättning; och torde de villkor, de enskilda försäkringsbolagen i sådant hänsende bruka inrycka i aftalen angående försäkring mot olycksfall utom arbetet, härvid lämpligen kunna tjäna till ledning.

På grund af det anförda får Riksdagen alltså anhålla, det tacktes Eders Kungl. Maj:t taga i öfvervägande, huruvida samt under hvilka villkor och förutsättningar riksförsäkringsanstalten må tilläggas befogenhet att för arbetare, som i anstalten försäkras för olycksfall i arbetet, jämväl upptaga försäkring för olycksfall, som inträffa utom arbetet, äfvensom för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill detta öfvervägande kan föranleda.

Stockholm den 24 april 1906.

Med undersätlig vördnad.
